

LIETUVOS AIDAS

Nr. 72 (6537)

1994 m. balandžio 14 d.

Kaina 50 ct

Antanas Ališauskas

Bausmė už darbą

Ką galvoja dirbantys pensininkai, klausydamiesi pagiringų kalbų apie kapstymąsi iš ekonomikos duobės

Kad valstybės biudžetas patiria krizę - nėkam nėra nauja. Vasario ir kovo mėnesiais, palyginti su gruodžiu, valstybė į savo kišenę mokesčių surinko visu žinutu milijonų litų mažiau. Kai trūksta pinigų, veltuojama mokėti ir algas. Skundžiasi mokslininkai, prokurorai, kultūros ir švietimo darbuotojai. Biudžetinių įstaigų paprasti tarnautojai lampa įkaitais valdžios, kuriai labiausiai turėtų skaudėti galvą dėl ekonomikos nestabilumo. O ką jau kalbėti apie pensininkus?

O jų yra įvairių kategorijų. Vien tik Vilniaus mieste pensininkų - per 105 tūkst. Iš SODROS biudžeto lėšų senatvės pensija yra mokama 83 tūkst. senatvės pensininkų (iš jų - 21,7 tūkst. dar dirba) ir 17,2 tūkst. gautantiems invalidumo pensijas (3,8 tūkst. dirba).

Taip jau sutvarkyta, kad nedirbantys pensininkai lėšų egzistuoti gauna tiesiai iš SODROS, o dirbantiems pensijas moka draudėjas, t.y. įmonė, kurioje jie dirba. Nuo darbo užmokesčio fondo atskaičiuojamas trečdalis lėšų socialiniam draudimui - tai ir yra pinigai pensijoms mokėti. Be abejojimo, žiūrėmia, kad dirbantis pensininkas nepralobų - sudėtingos formulės jam pensiją sumažina.

SODROS biudžetui šiuo metu labai daug įmonių yra skolingos. Tarp valstybinių įmonių - skolininkų "milijonierių" - ryškiausiai išvyti "Vilma" (1,964), "Nasta" (1,885), "Vena" (1,532), "Kimedra" (0,589 mln. lt). Tokios skolos buvo sausio 1 d. Kada tos lėšos grįš į SODROS biudžetą, niekas nežino.

Vakar mėginau skambinti "Ventos" vyriausiosios buhalterės pavaduotojai B. Vėderienei, norėdamas sužinoti, kada jų įmonėje dirbantys pensininkai gaus pensijas už sausio mėnesį, tačiau telefonu kalbėti pabijota.

Nūkelta į 2 p.

Stasio Laukio nuotr.

“Kieta kėdė”

Seimo pirmininko pavaduotojas ponas Bičauskas, sutikęs su nuomės pasikalbėti - bet ne redakcijoj, o savo kabinete - pasakė, kad ir jis galės pavaišinti kavą. Susėdom - iš vienos pusės šeimininkas, iš kitos - trys žurnalistai - "Lietuvos aidą" vyriausiasis redaktorius, jo pavaduotojas Kęstutis Petrauskis ir Lina Pečeliūnienė. Pradėjom nuo kalbų apie rūkymą: p. Bičauskas prisipažino, kad pradėjo, deja, rūkyti vienuoliktėje klasėje, kai tai jaunystei skaisčiai švietė saulė ir taip norėjosi Palangoje atrodyti vyru! Pajūckavom, kad rūkymas, kaip ir politika, kenkia sveikatai, bet sunku mesti. Redaktorius, kuris seniai nerūko, atsiduso, kad mes kada nors ir politika, bet p. Bičauskas papurė galvą: bijau, kad ne!..

E. Bičauskas. Politika įsuka. Vargu ar galėčiau grįžti prie tarytojo stalo. Neįsivaizduoju, kaip tardyčiau eilini pilietį ir kaip tam piliečiui atrodytu. Tai viena. Antra - gal šiek tiek ir diskvalifikavau.

S. Šaltenis. Vadinasi, pabuvis Seime, žmogus tampa panašus į tą kinų princėš, kuriai buvo

suveržtos kojos, kad neaugtų, o paskui šitomis kejytėmis ji jau ir vaikščioti kaip visi negali?..

E. B. Panašiai. Galbūt ne visiems. Kai kas sugeba išėiti iš politikos. Pavyzdžiui, ne vienas iš mūsų buvusios Aukščiausiosios Tarybos visai sėkmingai ir bizniui užsiima, ir kitus darbus dirba.

L. Pečeliūnienė. Bet Jūs la-

bai populiarius. Gal todėl sunku?

E. B. Ne.

S. Š. O tas laikraščių skelbiamas populiarumas - slegia ar džiugina?

E. B. Dūčiau nenuoširdus, jei sakytčiau, kad man tai nemalonu. Savimeilę, žinoma, glosto! Bet teisingas darbo nepalengvina. O ir pavydėti jma, kartais kažkas visai be reikalo stengiasi koją numinti.

Visuomenės nuomonės barometras yra labai subtilus dalykas - vieną dieną jis gali būti vienoks, o kitą dieną jau kitoks - taip kristi... Pavyzdžių daug. Prisiminkime vyriausybėje buvusius žmones - kol jie užėmė svarbų postą, buvo populiarūs, neliko posto - ir žmogus tarsi pranyko, nors liko toks, koks buvo. Tai rodo, kad teisingas ir postas (matomas žmogus ar ne) labai susiję. AS labai skeptiškai žiūriu į tas apklausas.

Nūkelta į 10 p.

OGMIOS
ARSEKA AKCINĖ BENDROVĖ Verkių 29, Vilnius. Tel. 777 231

APMOKĖSIME JŪSŲ SASKAITAS BALTARUSIJOJE IR RUSIJOJE Jums palankiu kursu

LITIMPEX BANKAS
SAUGU IR PATOGU - mokate pinigus Lietuvoje, atsiimate rubliais grynais Maskvoje (minimali suma 30 mln. rb).
Vilnius, Verkių 37, tel. 35 23 92

Nekonstitucinis Seimo nutarimas

Vakar Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą dėl Seimo narių grupės prašymo iširti, ar 1993 12 22 Seimo nutarimas "Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įgyvendinimo tvarkos" 5 punkto pakeitimo" neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12, 28 straipsniams ir 29 straipsnio pirmajai daliai".

Šis Seimo nutarimas numato, kad asmenys, tarnavę TSRS ginklaotose pajėgose ir iki 1992.03.01 nutraukę tarnybą bei iki 1991 11.04 gavę Lietuvos Respublikos piliečių pažymėjimus arba pažymėjimus apie apsisprendimą dėl Lietuvos pilietybės, įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę ir jiems gali būti išduoti Lietuvos Respublikos pasai.

Konstitucinis Teismas nurodė, kad pilietybė yra nuolatinis asmenų politinis teisinis ryšys su konkrečia valstybe, grindžiamas abipusemis teisėmis ir pareigomis ir iš jų išplaukiančiu savitarpio pasitikėjimu, išlikimybė bei gynyba.

Nūkelta į 3 p.

Civilinis ieškinys... Seimui

Ar įstatymų leidėjai atlygins žalą savininkėi?

Šandien 15 val. Vilniaus miesto pirmos apylinkės teisme numatoma uagrinti pil. Eugenijos Kostkevičienės civilinį ieškinį Lietuvos Respublikos Seimui dėl žalos atlyginimo. Ieškinio esmė tokia:

Seimas 1993 m. liepos 15 d. priėmė įstatymą "Dėl Lietuvos Respublikos Žemės reformos įstatymo papildymo ir pakeitimo". Šiuo įstatymu 10 str. uždraustas privatinis nuosavybės įsigytas žemės ūkio paskirties žemės įkeitimas, pardavimas, dovanojimas. Ši įstatymo nuostata suvaržė žemės savininkų konstitucines teises geriausiai būdu pasinaudoti savo nuosavybe ir daugeliui padarė finansinį nuostolį. Juk Konstitucija, kalbėdama apie nuosavybės gynimą, neišskiria žemės kaip kažkokią specifinio nuosavybės objektą. Ir jei galima suvaržyti teisę naudotis viena nuosavybe (šiuo atveju žeme), tai lygiai taip pat galima už-

drausti pirkti, parduoti, dovanoti, įkeisti mašiną, butą, paveikslą ar kitą nuosavybės savytkio objektą. Nuosavybės teisė be teisės parduoti, dovanoti ir įkeisti objektą netenka prasmės.

E. Kostkevičienė nuosavybėn gražintą žemės sklypą, esantį Pakruojo rajono Pašvitimo apylinkės Sodėliškių k., 1993 m. birželio 30 d. perdavė valdyti ir naudoti UAB "Pakruojo žemė", pasirašydama bendrovės akcijas. Prieš tai ji susipažino su "Pakruojo žemės" verslo planu, kuris numatė kanadietiškos žemės ūkio technikos pirkimą ir bendros įmonės su Canadian AGRA steigimą. UAB "Pakruojo žemė" susikūrė privačiom nuosavybės gražintos žemės pagrindu, ji disponuoja dauguma kaip 2500 ha žemės, dauguma bendrovės akcininkų yra miestiečiai.

Nūkelta į 3 p.

Opozicija prieš "socialistus", LKP pagrindininkus
Naujoji "socialistų" partija - tai LKP (SSKP) idėjų ir veiklos tęsėja bei svetimos valstybės ardomųjų užduočių vykdytoja **2**

Kaip daromi populiarūs politikai
Žmonės, kurie nelabai domisi politika, nežino apie atskirų politikų veiklą, įsirašius tik viešosios nuomonės tyrimų pateiktą politikų dešimtuką **5**

"Nesavanaudiška" pagalba
Armėnijos atominė elektrinė - tik vienas tylaus karo, kurį Rusija kariauja su Vakarų šalimis dėl įtakos sferų, fragmentas **7**

Kada rehabilituosime žmogaus teises ir teisingumą?
Nusavinto turto negražinimas, jo pardavimas ir dalijimas yra nusikaltimas **9**

Vaiko pasaulis: maža didelė žirnelė
"Jei mūsų vaikai išliktų tokie, kokie jie atėjo į šį pasaulį, mes turėtume daug genijų" **15**